

**Zespół Państwowych Szkół Plastycznych
im. Tadeusza Makowskiego w Łodzi**

**Program
wychowawczo-profilaktyczny**

Spis treści

Wstęp.

Część I

1. Podstawa prawna *Programu wychowawczo-profilaktycznego.*
2. Podstawa prawna – profilaktyka.
3. Misja szkoły.
- 4 Cele i założenia *Programu wychowawczo- profilaktycznego.*
5. Model absolwenta.
6. Pożądane cechy nauczyciela szkoły plastycznej.
7. Zadania szkoły w związku z realizacją *Programu wychowawczo-profilaktycznego.*
8. Metody i sposoby realizacji *Programu wychowawczo-profilaktycznego.*
9. Realizacja zadań *Programu wychowawczo-profilaktycznego.*
10. Założenia ewaluacji *Programu wychowawczo-profilaktycznego.*

Część II

Harmonogram realizacji *Programu wychowawczo-profilaktycznego* w danym roku szkolnym

Część III

Procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia (stanowią załącznik *Programu wychowawczo-profilaktycznego*)

Wstęp

W skład Zespołu Państwowych Szkół Plastycznych w Łodzi wchodzi szkoły:

1. Ogólnokształcąca Szkoła Sztuk Pięknych;
2. Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych

Opieką wychowawczą obejmujemy młodzież dwóch szkół Stanowimy przy tym jedną rodzinę, dla której priorytetem działania jest sztuka i kultura oraz wartości, jakie one ze sobą niosą. *Program wychowawczo-profilaktyczny* powstał w oparciu o zadania wynikające z podstawowych funkcji szkoły, wnioski i zalecenia organów nadzorujących, wnioski z Rad Pedagogicznych i Rady Rodziców oraz Samorządu Uczniowskiego, jak również z potrzeb indywidualnych uczniów i ich rodziców. Jest dokumentem wytyczającym drogę pracy wychowawczej i profilaktycznej społeczności naszej szkoły.

Specyfika czasów, w których żyjemy, to przyspieszone tempo przemian. Zwiększyła się liczba czynników destrukcyjnych oddziałujących na młodzież, która staje wobec wyborów i decyzji często bardzo złożonych i trudnych. Skutkiem tego wzrasta liczba osób przejawiających dysfunkcje rozwojowe, szukających wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych. Aby przeciwdziałać tym zjawiskom, należy wychowując, podejmować na terenie szkoły działania profilaktyczne. Barbara Osińska pisze: „*Uczeń szkoły plastycznej różni się od swojego kolegi ze szkoły ogólnokształcącej. Jest on bardziej wrażliwy, podatny na załamania, często nie wierzy we własne siły lub je przecenia („jestem artystą”), jest nadpobudliwy, konfliktowy, pragnie wolności pojmowanej jako zupełna swoboda robienia tego, co się chce*”. Wśród wielu uczniowskich trudności i kłopotów, w szkole plastycznej spotyka się przypadki niewłaściwego wyboru szkoły, braku uzdolnień plastycznych, przeciążenia nauką (co wynika z nieumiejętnego rozłożenia nauki w czasie i braku nawyku pracy umysłowej). Trudności te mają znaczący wpływ na tworzenie zachowań odbiegających od przyjętych norm.

Profilaktyka, według profesora Zbigniewa Gasia, to wspomaganie w radzeniu sobie z trudnościami, ograniczanie czynników zagrażających i wzmacnianie tych, które sprzyjają rozwojowi. *Program wychowawczo-profilaktyczny* naszej szkoły zakłada ochronę uczniów przed zagrożeniami, które zakłócają ich prawidłowy rozwój emocjonalny, społeczny i poznawczy, uwzględnia przy tym specyfikę szkoły. Sprzyjającymi czynnikami przeciwdziałania zagrożeniom

są przedmioty artystyczne, na których nauczyciel indywidualizuje proces nauczania i wychowania, życzliwa atmosfera, pomoc nauczycieli i pedagoga szkolnego.

W szkole jest realizowana profilaktyka pierwszorzędowa – adresowana do grupy niskiego ryzyka, czyli do całej społeczności szkolnej. Działania podejmowane w jej ramach kierowane są do ludzi zdrowych i wspomagają prawidłowe procesy rozwoju fizycznego i psychicznego. Mają na celu promocję zdrowego stylu życia, zapobieganie lub zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych. Na tym poziomie oddziaływać ważne jest rozwijanie różnych umiejętności, które pozwolą każdemu radzić sobie z trudnymi sytuacjami i z przeżywanymi z nimi emocjami w życiu codziennym i w pracy artystycznej.

Działania profilaktyczne są wcześniej planowane, mają charakter różnorodny i długofalowy, dając możliwość włączenia nowych treści, stosownie do zaistniałych potrzeb. Za realizację *Programu wychowawczo-profilaktycznego* odpowiadają nauczyciele we współpracy z rodzicami, wychowawcy klas wspierani przez pozostałych nauczycieli, pedagoga szkolnego oraz dyrekcję szkoły. Wychowawca formułuje *Plan prac wychowawczo-profilaktycznej* w klasie, w którym uwzględnia działania na rzecz szkoły, czy środowiska. Takie plany pracy opracowują również kierownicy sekcji. *Plany pracy wychowawczo-profilaktycznej* są zgodne z założeniami *Programu wychowawczo-profilaktycznego* szkoły oraz z podstawą programową wszystkich przedmiotów. Stanowią one załącznik do harmonogramu pracy wychowawczo – profilaktycznej na dany rok szkolny.

Część I

1. Podstawa prawna *Programu wychowawczo-profilaktycznego*:

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz.483
2. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 roku (Dz. U. Nr 95, poz. 425, Ustawa z 14 XII 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2021 poz.1082 art.26);
3. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela, z późniejszymi zmianami;
4. Program Polityki Prorodzinnej Państwa, przyjęty 17 listopada 1998r. przez Komitet Społeczny Rady Ministrów, Rozdz. V;
5. Konkordat podpisany w dniu 28 lipca 1993 roku (Dz. U. z dnia 23 kwietnia 1998 roku) pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Stolicą Apostolską;
6. Europejska Karta Praw Człowieka;

7. Statut Szkoły;
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
9. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 31 sierpnia 2005 r. w sprawie ramowych statutów publicznych szkół i placówek artystycznych;
10. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.;
11. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 24 sierpnia 2011r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne szkoły i placówki artystyczne dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji. (Dz. U. 2011 nr 187 poz. 1118);
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowywania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach. (Dz. U. 2010 nr 228 poz. 1489);
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno -pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 532).

2. Podstawa prawna – profilaktyka:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18. 08. 2016 r. w/s zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii;
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. (Dz. U. 1982 nr 35 poz. 230; z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich. (Dz. U. 1982 nr 35 poz. 228; z późn. zm.);
4. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. (Dz. U. 1996 nr 10 poz. 55; z późn. zm.);
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. (Dz. U. 2005 nr 179 poz. 1485; z późn. zm.);

6. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego. (Dz. U. 1994 nr 111 poz. 535; z późn. zm.);
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. (Dz. U. 2005 nr 180 poz. 1493; z późn. zm.);
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. (Dz. U. 2003 nr 26 poz. 226);
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych. (Dz. U. 2010 nr 228 poz. 1490);
10. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 sierpnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w publicznych szkołach i placówkach artystycznych. (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 993);
11. Narodowe i krajowe programy wieloletnie: Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (2014-2020).

3. Misja Szkoły.

Jesteśmy szkołą przyjazną i bezpieczną, szanujemy się nawzajem i wspieramy. Staramy się kreować w szkole świat atrakcyjny i wart zainteresowania, spójny, w którym są jednoznaczne wzorce, a my wszyscy czujemy, że się z nim identyfikujemy. Celem naszym jest przygotowanie uczniów do pracy artystycznej oraz wyposażenie ich w wiedzę i umiejętności umożliwiające dalszą naukę. Szanujemy przy tym indywidualność każdego z nich, wszak sztukę tworzyli i tworzą indywidualiści, na przykład nasz patron Tadeusz Makowski. Mamy świadomość, że skuteczność procesu wychowawczego jest uwarunkowana wspólnym jednoczącym systemem wartości uniwersalnych, obejmujących itp.: miłość, piękno, dobroć, mądrość, uczciwość, honor, tolerancję i patriotyzm.

4. Cele i założenia *Programu wychowawczo-profilaktycznego:*

Zakładamy, że podstawowym środowiskiem wychowawczym jest rodzina, którą wspiera szkoła

oraz inne instytucje opiekuńczo wychowawcze. Nadrzędnym celem jest kierowanie, wspieranie i stymulowanie rozwoju uczniów w następujących wymiarach:

1. **intelektualnym** – wspieranie i stymulowanie rozwoju intelektualnego uczniów, rozwijanie myślenia naukowego, sprawnego korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, scalanie zdobywanej wiedzy i umiejętność korzystania z niej, rozwijanie umiejętności współżycia w grupie i pracy zespołowej, przygotowanie do studiów wyższych
2. **psychicznym** – rozwijanie u uczniów umiejętności pokonywania trudności, pomoc uczniom w kształtowaniu przemyślanych koncepcji własnego życia i realizacji przyjętych celów, zgodnych z panującymi normami; zapobieganie oraz eliminowanie postaw i zachowań takich jak agresja, spadek motywacji, brak szacunku do własnej i cudzej pracy; ważnym jest rozwijanie umiejętności społecznych (umiejętności rozwiązywania konfliktów, sprawnego komunikowania się, realistycznej oceny i akceptacji siebie oraz przekazywanie wiedzy o sobie innym, minimalizowania skutków stresu), wzbudzanie motywacji do samodoskonalenia, rozwijanie empatii, tworzenie okazji do wzmocnienia poczucia własnej wartości, pogłębianie zdolności do zachowań asertywnych, doskonalenie umiejętności podejmowania decyzji w różnych sytuacjach życiowych;
3. **kulturalnym** – wprowadzanie w świat sztuki, przygotowanie do świadomego odbioru sztuki, rozbudzanie wrażliwości na piękno, twórczego myślenia, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu i poszanowanie innych kultur, umożliwianie aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu kulturalnym, przestrzegania zasad kulturalnego zachowania w codziennych kontaktach, rozwijanie umiejętności rozumienia, wykorzystania i refleksyjnego przetwarzania tekstów, w tym tekstów kultury;
4. **społecznym** – tworzenie wzajemnych więzi między uczniami i wychowawcami, nauczycielami, w grupie koleżeńskiej i w szerszej społeczności poprzez szacunek dla siebie i innych, zwiększanie aktywności społecznej, poszanowanie dobra wspólnego i wyrabianie postaw tolerancji i zapobieganie dyskryminacji, przygotowanie uczniów do życia poprzez ukazywanie różnorodnych aspektów życia społecznego, propagowanie idei samorządności i współodpowiedzialności za właściwe jej realizowanie; wspieranie rodziców w zakresie wychowania;
5. **zdrowotnym** – promowanie zdrowego trybu życia, zapobieganie oraz eliminowanie postaw sprzyjających powstawaniu uzależnień, zapobieganie zachowaniom ryzykownym oraz

patologiom społecznym wśród uczniów szkoły, kształtowanie świadomości ekologicznej i właściwych postaw wobec środowiska naturalnego, zainteresowanie technikami pracy umysłowej i zasadami higieny psychicznej, upowszechnianie atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego; zapewnienie młodzieży pomocy wychowawczej i terapeutycznej z uwzględnieniem problemów związanych ze specyfiką zawodu plastyka, rozwijanie umiejętności nauczycieli w zakresie rozpoznawania i postępowania w przypadku zagrożeń;

6. **artystycznym** – rozwijanie uzdolnień i umiejętności plastycznych uczniów pozwalających uprawiać czynną działalność zawodową w określonej dziedzinie, tworzenie sytuacji umożliwiających rozwój wrażliwości i uzdolnień, rozwijanie swobodnej twórczości uczniów, budowanie poczucia wartości młodego twórcy, umiejętności mocnych stron w swoim dziele, ale i świadomości tego, co można w nim udoskonalić, wzmacnianie motywacji do pracy artystycznej;

7. **moralnym i duchowym** – rozwijanie wrażliwości na wartości etyczne i duchowe.

5. Model absolwenta:

1. aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym;
2. świadomie tworzy własną filozofię życia w oparciu o system wartości uniwersalnych;
3. jest twórczy, rozwija swoje zainteresowania i pasje;
4. dąży do samorealizacji;
5. potrafi zaprezentować własną twórczość;
6. wierzy w siebie i swoje możliwości;
7. jest kulturalny;
8. dba o rozwój intelektualno-emocjonalny;
9. zachwycając się różnorodnością świata, zachowuje własną indywidualność;
10. jest otwarty, życzliwy, tolerancyjny;
11. w sposób właściwy podejmuje kontakty interpersonalne;
12. samodzielnie podejmuje decyzje i ponosi za nie odpowiedzialność;
13. jest wrażliwy na potrzeby i krzywdę innych;
14. docenia wagę więzi międzyludzkich;
15. umie współpracować w grupie;
16. jest przygotowany do studiowania;

17. posługuje się nowoczesnymi metodami zdobywania wiedzy i umiejętności;
18. adekwatnie do sytuacji i potrzeb wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności;
19. jest świadomy zagrożeń cywilizacyjnych, dba o zdrowie własne i innych oraz o środowisko naturalne;
20. jest świadomym obywatelem, zna swoje prawa i obowiązki obywatelskie oraz historię swojej ojczyzny, miasta i regionu.

6. Pożądane cechy nauczyciela szkoły plastycznej.

Nie jest możliwe kształtowanie osobowości młodego twórcy bez odpowiedniego wzorca w osobie nauczyciela. Młodzież oczekuje od nauczyciela, aby:

- znał i przestrzegał zasad i regulaminów obowiązujących w szkole;
- wspierał indywidualny rozwój ucznia;
- był sprawiedliwy w ocenie;
- budował atmosferę życzliwości, tolerancji, wzajemnego szacunku;
- szanował godność innych oraz żądał poszanowania godności własnej;
- znał potrzeby i możliwości swoich uczniów;
- jasno formułował swoje myśli oraz precyzyjnie określał swoje oczekiwania;
- posiadał wysoką kulturę osobistą;
- był kreatywny i otwarty na nowe wyzwania;
- inspirował i motywował do podejmowania samodzielnych, twórczych działań;
- wspierał w życiowych problemach, odznaczał się empatią i zrozumieniem;
- potrafił rozwiązywać sytuacje konfliktowe;
- był specjalistą w swojej dziedzinie;
- lubił swą pracę.

7. Zadania szkoły w związku z realizacją *Programu wychowawczo-profilaktycznego*:

- rozwój szkolnego środowiska wychowawczego z udziałem młodzieży, wychowawców, nauczycieli, pedagoga szkolnego, rodziców;
- wypracowanie optymalnych metod współdziałania z rodzicami w realizacji programu wychowawczego;
- wypracowanie i doskonalenie form i metod oddziaływania wychowawczego, których celem jest:
 - a) rozwój twórczej i kreatywnej osobowości ucznia;

b) autonomizacja, będąca warunkiem nawiązania i utrzymania prawidłowych więzi społecznych w rodzinie, szkole i klasie;

By zadanie te mogły być realizowane, muszą być przestrzegane zasady tolerancji oraz poszanowania praw i obowiązków.

Zadania realizowane w *Programie wychowawczo-profilaktycznym* mieszczą się w pięciu obszarach i podlegają ewaluacji:

- **Obszar I:** Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym i zaniedbywaniu obowiązku nauki.
- **Obszar II:** Profilaktyka uzależnień i psychoedukacja.
- **Obszar III:** Promocja zdrowego trybu życia i zasobów osobistych.
- **Obszar IV:** Bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne uczniów w szkole i poza szkołą.
- **Obszar V:** Kształtowaniu zrównoważonej i kreatywnej osobowości ucznia w szkole plastycznej

8. Metody i formy realizacji *Programu wychowawczo-profilaktycznego*:

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w grupach;
- praca w zespołach zadaniowych.

Zadania programu realizujemy z uwzględnieniem:

- **strategii informacyjnej** – wykłady, prelekcje, pogadanki, dyskusje, filmy edukacyjne, broszury, ulotki związane z wychowaniem i profilaktyką;
- **strategii edukacyjnej** – warsztaty, gry i zabawy, wycieczki tematyczne i turystyczno-krajoznawcze, plenery, wystawy, własna twórczość artystyczna oraz wzorce osobowe artystów, rozwijanie umiejętności psychospołecznych, które realizowane są poprzez warsztaty psychoedukacyjne, bloki ćwiczeń, mini wykłady, prelekcje, wycieczki tematyczne, zajęcia z wychowawcą, spotkania ze specjalistami, pracę w oparciu o materiały źródłowe;
- **strategii interwencyjnej**, która polega na udzielaniu pomocy indywidualnej uczniom, rodzicom i nauczycielom w rozwiązywaniu różnorodnych problemów (indywidualna praca z uczniem i rodzicem prowadzona przez pedagoga szkolnego, często przy pomocy psychologa, interwencja w środowisku szkolnym, interwencja w sytuacji kryzysu rozwojowego – wsparcie i skierowanie do specjalisty lub placówki udzielającej pomocy) – strategia ta zawiera w sobie obowiązek przestrzegania procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych; współpracujemy systematycznie z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną dla Młodzieży oraz z instytucjami

wspomagającymi proces wychowawczy – Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, Miejski Ośrodek Pomocy i Terapii Uzależnień, Komenda Miejska Policji, Sąd Rodzinny, Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Łodzi, PPP CEA regionu łódzkiego.

- **strategii alternatyw** – polegającej na udzielaniu pomocy w zaspakajaniu potrzeb, np. potrzeby sukcesu, satysfakcji, przynależności, rozwijaniu i kształtowaniu zainteresowań, proponowaniu zdrowych sposobów spędzania czasu wolnego; realizowana ona jest poprzez zajęcia pozalekcyjne – dodatkowe zajęcia artystyczne, koła zainteresowań, teatr szkolny – Łódzka Scena Plastyczna 03, warsztaty umiejętności społecznych, wystawy, plenery, wycieczki, działania artystyczne na rzecz środowiska lokalnego, wolontariat.

W szkole indywidualizuje się metody pracy z uczniami, zwłaszcza z uczniami ze SPE. Program realizuje priorytety w obszarze wychowania CEA i MEN.

9. Zadania wynikające z *Programu wychowawczo-profilaktycznego*:

Program wychowawczo – profilaktyczny szkoły wyznacza zadania do realizacji w tych obszarach. Bierzymy tu pod uwagę wyniki corocznej diagnozy i priorytety CEA i MEiN.

Obszar I: *Przeciwdziałanie niepowodzeniom i zaniedbywaniu obowiązku nauki*

Zadania	Metody i formy realizacji. Efekty
Stworzenie przyjaznej atmosfery w szkole, budowanie relacji międzyludzkich i poczucia własnej wartości	- diagnoza samopoczucia ucznia w szkole - zajęcia integracyjne dla klas pierwszych i w razie potrzeby dla klas wyższych; - ustalenie tematyki godzin wychowawczych z uwzględnieniem potrzeb młodzieży; - indywidualizacja metod dydaktycznych i wychowawczych, realizacja zasad podmiotowości w odniesieniu do wszystkich członków społeczności szkolnej; - zajęcia warsztatowe rozwijające kompetencje społeczne uczniów z pedagogiem i psychologami - przestrzeganie norm postępowania, prawidłowych relacji koleżeńskich, zasad zachowania adekwatnych do miejsca i sytuacji. - zwracanie uwagi na kulturę słowa (ściśła współpraca z rodzicami w tym zakresie) - promowanie pozytywnych postaw uczniów poprzez stosowanie pochwał, nagród, dodatkowych punktów w systemie oceniania Poprawa kultury zachowania

	Efekty: - prawidłowe relacje międzyludzkie i przyjazna atmosfera w szkole, poczucie bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego, zwiększenie poczucia tożsamości grupowej - Poprawa kultury zachowania
Zapewnienie rozwoju umiejętności wychowawczych nauczycieli:	- warsztaty doskonalące; - rady szkoleniowe; - wspieranie samokształcenia i rozwoju osobistego nauczycieli; - współpraca z pedagogiem szkolnym i innymi specjalistami. Efekty: - podniesienie poziomu pracy wychowawczej w szkole; - poczucie bezpieczeństwa psychicznego nauczycieli; - wzrost aktywności i odpowiedzialności nauczycieli w obszarze dydaktyki i wychowania
Działania opiekuńczo wychowawcze:	- ewidencja uczniów wymagających opieki; - ścisła współpraca pedagoga z wychowawcami i nauczycielami; - stały kontakt z rodzicami uczniów (zebrania, kontakt poprzez Librus, kontakt osobisty z pedagogiem i nauczycielami); - podejmowanie działań wobec uczniów ze SPE i uczniów z różnymi trudnościami; - współpraca z pielęgniarką szkolną, z poradniami specjalistycznymi i instytucjami wspomagającymi proces wychowawczy; - organizacja pomocy materialnej dla uczniów (organizacja , nadzór, dokumentacja - stypendia i zasiłki szkolne, dofinansowanie obiadów, wyprawka szkolna); - współpraca z instytucjami pomocowymi (MOPS, GOPS, Piecza Zastępcza, CEA itp); Efekty: - Wzrost poczucia bezpieczeństwa psychicznego uczniów i ich rodziców; indywidualizacja metod wychowawczych i dydaktycznych z uwzględnieniem zaleceń PPP w pracy z uczniem.
Pomoc psychologiczno-pedagogiczna:	- praca indywidualna z uczniem i rodzicem: rozmowy wspierające, konsultacje, porady; - wstępna diagnoza, skierowanie do placówki specjalistycznej; - konstruowanie i realizacja programu pomocy dla uczniów z problemami; - współpraca z kuratorami sądowymi i

	instytucjami wspomagającymi - indywidualizacja pracy nauczycieli z uczniami wg zaleceń PPP. Efekty: - wzrost poczucia bezpieczeństwa psychicznego uczniów i ich rodziców; indywidualizacja metod wychowawczych oraz dydaktycznych z uwzględnienie zaleceń PPP w pracy z uczniem skutkuje poprawą kondycji psychicznej i wyników w nauce - poprawa atmosfery życzliwości i zaufania w szkole.
Praca z uczniem słabym:	- zajęcia wyrównawcze; - indywidualna praca dydaktyczna nauczyciela z uczniem. - współpraca z pedagogiem Zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się, zarządzania czasem (warsztaty, dyskusja, pogadanka, prelekcja, zajęcia terapeutyczne) Efekty: - wyrównanie braków i poprawa wyników w nauce. kompensacja i wyrównanie szans.
Praca z uczniem, któremu zostało przyznane nauczanie indywidualne:	Konsultacje i współpraca z pedagogiem szkolnym - indywidualna praca dydaktyczna nauczyciela z uczniem. Efekty: - realizacja podstawy programowej, promocja ucznia do klasy programowo wyższej, podniesienie samooceny i poczucia własnej wartości ucznia, wzrost jego poczucia bezpieczeństwa
Poprawa frekwencji i wyników w nauce	- systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów oraz realizacji obowiązku szkolnego; - przestrzeganie procedur usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach szkolnych; - bieżące wyjaśnianie przyczyn nieobecności w szkole; - stały kontakt z rodzicami uczniów opuszczających zajęcia szkolne; - zapoznanie uczniów i rodziców z konsekwencjami wysokiej absencji na zajęciach. Efekty: - poprawa frekwencji i wyników w nauce.

Obszar II: Profilaktyka uzależnień i psychoedukacja

Zadania	Realizacja i efekty
Rozpoznawanie zagrożeń dla sprawnego funkcjonowania społeczności szkolnej:	- prowadzenie badań diagnostycznych; rozpoznających zagrożenia i potrzeby uczniów (ankiety diagnostyczne, obserwacja, rozmowa, wywiad); - współpraca pedagoga z uczniami, nauczycielami i rodzicami; - współpraca z instytucjami wspomagającymi proces wychowawczy. Efekty: - wczesne rozpoznanie zagrożeń i pomoc pedagogiczna i psychologiczna.
Zapobieganie zachowaniom ryzykownym, Profilaktyka uzależnień: - Profilaktyka uzależnień od narkotyków; - Profilaktyka uzależnień od alkoholu; - Profilaktyka uzależnień od komputera, internetu, telefonu komórkowego; - Profilaktyka uzależnień od tytoniu; - Profilaktyka uzależnień – dopalacze.	- współpraca z ośrodkami zajmującymi się profilaktyką uzależnień; - zajęcia warsztatowe i lekcje wychowawcze; - proponowanie młodzieży zajęć alternatywnych w szkole, wycieczki i plenery, wystawy; - współpraca z PPP - programy profilaktyczne - współpraca z rodzicami, kierowanie ich, w razie potrzeby, do placówek specjalistycznych; - współpraca z policją i Strażą Miejską. Efekty: - uczeń ma wiedzę o uzależnieniach, wie, gdzie się zwrócić o pomoc; - uczeń zna alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego; - uczeń posiada umiejętności społeczne, które pozwalają mu radzić sobie z problemami. Efekty: - ograniczenie i eliminacja zachowań niepożądanych.
Egzekwowanie zakazu palenia tytoniu, picia alkoholu oraz używania środków uzależniających, w szczególności podczas zajęć i wyjazdów szkolnych:	- nadzór na przerwach, wyjazdach, plenerach prowadzony przez nauczycieli; - stosowanie przewidzianych dokumentami sankcji w przypadku naruszenia prawa.
Ochrona przed psychomanipulacją	- lekcje wychowawcze, etyka, religia: prelekcja,

	dyskusja, praca z materiałami źródłowymi. Efekty: - znajomość mechanizmów psychomanipulacji i wiedza, gdzie szukać pomocy.

Obszar III: Promocja zdrowego trybu życia, rozwijanie zasobów osobistych i umiejętności społecznych

Zadania	Realizacja i efekty
Stworzenie warunków właściwego rozwoju fizycznego uczniów:	- zapewnienie odpowiedniej bazy lokalowej i wyposażenia warunkującego prawidłowy rozwój fizyczny uczniów; - zapewnienie opieki medycznej; - program zajęć w-f oraz sportowe zajęcia pozalekcyjne. Efekty: - prawidłowy rozwój fizyczny uczniów; - bezpieczeństwo w obszarze zdrowia.
Kształtowanie postawy promującej szacunek dla zdrowia:	- lekcje wychowawcze, pogadanki, mini wykłady. - spotkania ze specjalistami: właściwego odżywiania, higieny życia codziennego, uzależnień; - przykład własny; - promowanie uprawiania sportu, zajęcia pozalekcyjne, zawody sportowe; - warsztaty - kształtowanie nawyków prawidłowego odżywiania (lekcje z wychowawcą, w-fu, biologii) Efekty: - szacunek dla zdrowia własnego i cudzego; - świadomość potrzeby rozwijania sprawności fizycznej, umiejętności planowania i spędzania wolnego czasu zgodne z zasadami higieny psychicznej i fizycznej
Promocja i kształtowanie postaw prospołecznych, obywatelskich, rozwijanie postawy patriotyzmu.	- praca na rzecz środowiska lokalnego: udział w akcjach charytatywnych, wolontariat; - udział w konkursach i olimpiadach; - wspieranie różnych inicjatyw społecznych; - wycieczki; - imprezy klasowe i szkolne; - uroczystości szkolne związane ze świętami narodowymi i religijnymi; - zajęcia z wychowawcą; i warsztaty

	psychoedukacyjne; - lekcje nt. historii szkoły i jej patrona. - współpraca z fundacjami i instytucjami kulturalnymi Efekty: - rozwijanie tożsamości narodowej, uczuć patriotycznych; - nabycie świadomości obowiązków i praw obywatelskich; - rozwijanie szacunku dla symboliki, tradycji, obrzędowości; - postawa szacunku dla praw autorskich, norm i regulaminów społecznych; - potrzeba pracy dla innych; - promocja szkoły; - znajomość historii szkoły i jej patrona. - umiejętność współpracy i współodpowiedzialności za wykonywanie wspólnej pracy - uwrażliwienie na potrzeby innych - promocja szkoły
Samorządność jako sposób i metoda na zaangażowanie, współodpowiedzialność i twórczy udział młodzieży w życiu szkoły:	- wybory do SU i samorządów klasowych; - praca na rzecz klasy i szkoły, (współorganizacja imprez klasowych i szkolnych); - praca na rzecz środowiska lokalnego: wolontariat, współpraca z przedszkolami i szkołami; - udział w konkursach. Efekty: - wzrost aktywności i na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego; - wyłonienie liderów; - rozwój postawy „otwartości” i wrażliwość na potrzeby innych; - potrzeba pracy dla innych; - promocja szkoły; - rozwój społeczny uczniów.
Dbanie o właściwy rozwój emocjonalny i rozwijanie zasobów osobistych oraz umiejętności społecznych:	- warsztaty umiejętności społecznych osobistych, m.in. <i>warsztat integracyjny; warsztat z komunikacji interpersonalnej; „Jak się uczyć i organizować sobie pracę artystyczną?”; zarządzanie czasem; warsztat motywacyjny (motywacja do nauki); warsztat umiejętności asertywnych: „Jak radzić sobie z emocjami?”; umiejętność radzenia sobie ze stresem: moje wybory, warsztat decyzyjny, autoprezentacja; umiejętność negocjacji, stres przed maturą; warsztaty kreatywności i myślenia twórczego;</i> - wszystkie klasy mają warsztat z profilaktyki

	uzależnień; - lekcje z wychowawcą (pogadanka, dyskusja, praca z materiałem źródłowym, film). Efekty: - rozwój umiejętności osobistych i społecznych. - wzmocnienie pozytywnego obrazu samego siebie i samooceny, zdobycie umiejętności rozumienia własnych emocji i radzenia sobie z nimi- radzenie sobie z krytyką

Obszar IV: *Bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne uczniów w szkole i poza szkołą*

Zadania	Realizacja i efekty
Określenie jasnych zasad postępowania i funkcjonowania szkoły:	- zapoznanie się z regulaminami szkolnymi na radach pedagogicznych, zajęciach z wychowawcą, zebraniach z rodzicami; - ustalenie zasad reguł pracy w grupie i na lekcjach. Efekty: - znajomość oraz stosowanie założeń Statutu szkoły i regulaminów; - przestrzeganie przez wszystkich (uczniowie i pracownicy, rodzice) zasad funkcjonowania szkoły.
Przestrzeganie zasad BHP:	- szkolenia pracowników i uczniów; - rady pedagogiczne szkoleniowe; - zajęcia z wychowawcą; - przestrzeganie terminów dyżurów; - przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole na zajęciach lekcyjnych, pozalekcyjnych, przerwach, wycieczkach, plenerach. Efekty: - przestrzeganie zasad bhp; - poprawa bezpieczeństwa w szkole.
Stworzenie i określenie warunków trzech podmiotów (nauczyciele, rodzice, uczniowie):	- wypracowanie i stosowanie w praktyce dokumentów regulujących życie szkoły: Statut, Program wychowawczo-profilaktyczny, regulamin ocen z zachowania, regulamin zwolnień z lekcji i usprawiedliwiania nieobecności ucznia w szkole, - dziennik „Librus”i platforma teams jako narzędzie stałego kontaktu nauczycieli z rodzicami i uczniami; - przestrzeganie zasad podmiotowości, tolerancji i szacunku przez społeczność szkolną; - współpraca z pedagogiem szkolnym; - kształtowanie właściwych postaw w relacjach międzyludzkich poprzez dawanie przykładu, uświadamianie istnienia oraz potrzeby zachowań grzecznościowych w kontaktach międzyludzkich;

	- wspólna praca na rzecz szkoły i środowiska. Efekty: pożądane postawy w relacjach międzyludzkich: otwartość, umiejętność komunikacji międzyludzkiej – gotowość do słuchania i rozmowy, empatia, tolerancja, chęć niesienia pomocy, umiejętność rozumienia własnych emocji i emocji innych; - eliminowanie agresji i przemocy; - wzrost kultury zachowania.
Określenie warunków współpracy nauczyciele – uczniowie:	- lekcje z wychowawcą: informacje dotyczące zapisów w regulaminach i dokumentach szkoły) i stosowanie się do tych zapisów; - współpraca oparta na zasadach sprawiedliwości, życzliwości i tolerancji. Efekty:- - gotowość do współpracy; - prawidłowe relacje międzyludzkie; - bezpieczeństwo psychiczne i fizyczne.
Określenie warunków współpracy nauczyciele-rodzice:	- zebrania z rodzicami - wyraźne określenie zadań obu stron; - zaangażowanie rodziców w pracę i życie szkoły; - uczestnictwo w organach szkoły oraz pomoc w organizacji imprez szkolnych; - współodpowiedzialność z a życie szkoły i klasy --włączanie rodziców w rozwiązywanie problemów klasy, swojego dziecka i szkoły; Efekty: - prawidłowa współpraca między nauczycielami a rodzicami; - prawidłowe relacje międzyludzkie między rodzicami i nauczycielami. - poczucie bezpieczeństwa psychicznego rodziców i nauczycieli; - zwiększenie aktywności rodziców na rzecz szkoły - integracja rodziców.
Pomoc uczniom klas I w adaptacji do nowych warunków:	- warsztaty integracyjne; - tworzenie w klasie atmosfery życzliwości i poszanowania każdego członka zespołu; - ślubowanie klas pierwszych oraz inne imprezy klasowe i szkolne; - współpraca z pedagogiem szkolnym; - diagnoza sytuacji opiekuńczo-wychowawczej w klasach pierwszych w oparciu o analizę dokumentacji; - objęcie opieką uczniów wymagających wsparcia psychologiczno-pedagogicznego. Efekty:

	- szybsza adaptacja do nowych warunków nauki
Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą. Podejmowanie działań zapobiegających nieprawidłowym postawom uczniowskim:	- dyżury nauczycieli podczas przerw; - współpraca z policją w przypadku niepokojących sytuacji; - stosowanie regulaminowych nagród i kar; - lekcje wychowawcze (pogadanka z elementami warsztatu, dyskusja, film itp.); - rady szkoleniowe dla nauczycieli; - stosowanie się do procedur postępowania w przypadku zagrożenia; - stosowanie zasad BHP w szkole; - pomoc psychologiczno-pedagogiczna; - diagnoza środowiska rodzinnego ucznia; - objęcie indywidualną opieką psychologiczno - pedagogiczną uczniów przejawiających zaburzenia zachowania; - utrzymywanie stałego kontaktu z instytucjami; wspierającymi wychowawczo - opiekuńczą rolę szkoły (PPP, Sąd Rodzinny, kurator sądowy, policja i in.). Efekty: - poprawa bezpieczeństwa w szkole i na zajęciach pozaszkolnych.

Obszar V: Szkoła plastyczna w kształtowaniu zrównoważonej i kreatywnej osobowości uczniów

Zadania	Realizacja i efekty
Twórczy udział młodzieży w życiu szkoły i środowiska – rozwój zasobów osobistych i postaw twórczych w środowisku szkolny oraz rozwój potrzeby tworzenia i motywacji do pracy artystycznej	- plenery – jesienny i zimowy, coroczny plener na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego; - współpraca ze szkołami zagranicznymi - konkursy i wystawy; - zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania uczniów; - współpraca z uczelniami w Łodzi – warsztaty i wykłady; - pogadanki na zajęciach z wychowawcą (tematyka wzory osobowe artystów do wykorzystania dla siebie, straty życiowe i artystyczne wynikające z błędów życiowych itp.); - warsztaty kreatywności i myślenia twórczego. Efekty: - wzrost aktywności twórczej młodzieży; - rozwój osobisty uczniów: wzmocnienie samooceny, nabycie świadomości swoich mocnych i słabych stron, umiejętność walki ze stresem; - nabycie umiejętności psychospołecznych, rozwój potrzeb i umiejętności twórczych, umiejętność

	planowania własnej drogi rozwoju.
Zapewnienie wysokiego poziomu nauczania z przedmiotów ogólnokształcących i artystycznych:	- rozwijanie wiedzy i kompetencji nauczycieli (szkolenia, samokształcenie) - dobór uczniów (egzaminacje wstępne z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych) - odpowiednie wyposażenie pracowni artystycznych i przedmiotowych; - zajęcia rozwijające zainteresowania twórcze, plenery, wystawy, konkursy, wycieczki, zajęcia pozalekcyjne; - teatr szkolny; - praca z uczniem słabym; - praca z uczniem zdolnym; - udział uczniów w zajęciach warsztatowych proponowanych przez uczelnie wyższe różnego typu (ASP, AHE, UŁ, Politechnika i in.). Efekty: - umiejętność poruszania się w obszarze kultury; - szacunek do historii i tradycji; - rozwój intelektualny, artystyczny i osobisty uczniów. - świadome uczestnictwo w życiu kulturalnym
Wydobywanie i rozwijanie sprawności intelektualnych i artystycznych uczniów, rozwijanie indywidualnych zainteresowań artystycznych uczniów: kształtowanie właściwych relacji Mistrz - Uczeń	- różne metody prowadzenia zajęć z preferencją metod aktywizujących; - konfrontacja dokonań uczniów w ramach przeglądów, konkursów, wystaw - stymulowanie uczniów do samodzielnej pracy twórczej; - indywidualne wystawy uczniów- wspieranie inicjatyw uczniów - uczenie właściwego korzystania z różnych źródeł informacji; - warsztaty psychologiczne i psychoedukacyjne, np komunikacja, techniki uczenia się, warsztaty rozwijające twórcze myślenie, pozytywną samoocenę i mocne strony młodego artysty); - zajęcia pozalekcyjne; - plenery; - teatr szkolny; - kontakt ze szkołami wyższymi różnego typu. Efekty: - rozwój intelektualny, artystyczny i osobisty uczniów, podniesienie efektów w nauce i pracy artystycznej.
Kształtowanie postawy „otwartości” na świat, wrażliwości , budowanie własnego przekazu artystycznego	Indywidualne rozmowy i korekty - budowanie świadomości wartości intelektualnych i praw autorskich - konfrontacja dokonań uczniów w ramach

	przeglądów, konkursów, wystaw - stymulowanie uczniów do samodzielnej pracy twórczej; - indywidualne wystawy uczniów- wspieranie inicjatyw uczniów - uczenie właściwego korzystania z różnych źródeł informacji; Efekty: - rozwój intelektualny, artystyczny i osobisty uczniów, podniesienie efektów w nauce i pracy artystycznej.

W planie pracy każdego nauczyciela, który realizuje obowiązkowe zajęcia edukacyjne, obok treści dydaktycznych zamieszczone są treści psychologiczno-pedagogiczne i wychowawczo-profilaktyczne.

W przypadku uczniów, których problemy i potrzeby edukacyjno-rozwojowe potwierdzone są diagnozą zawartą w opinii lub orzeczeniu poradni psychologiczno-pedagogicznej, wszyscy nauczyciele uczący danego ucznia zobowiązani są do opracowania indywidualnych dostosowań wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości danego ucznia. Równie ważne jest bieżące reagowanie na sytuacje, w których uczeń przejawia nieprawidłowości w sferze wychowawczo-profilaktycznej, które nie są zdiagnozowane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, a wymagają niezwłocznej reakcji szkoły i poszczególnych nauczycieli. Takie działania nauczycieli wpisują się w zakres oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych skierowanych wobec ucznia.

Ważna jest tu refleksja nauczyciela, która stanowi źródło inspiracji do planowania szerszych działań wychowawczo-profilaktycznych wobec społeczności szkolnej, a także działań samokształceniowych i szkoleniowych.

10. Założenia ewaluacji Programu wychowawczo-profilaktycznego:

Zajęcia realizujące zadania programu oparte są przede wszystkim na metodach aktywnych, warsztatowych i jako takie nie podlegają ocenie. Można tu badać jedynie trafność wyboru tematyki zajęć czy poziom zadowolenia młodzieży z przeprowadzonych zajęć. Ewaluacja programu będzie polegała na systematycznym monitorowaniu zaplanowanych zadań.

Informacje niezbędne do ewaluacji pozyskiwane będą poprzez:

- rozmowy z uczniami i rodzicami;
- wymianę uwag, spostrzeżeń i doświadczeń podczas zajęć i poza nimi;
- obserwację;

- ankiety prowadzone wśród uczniów;
- analizę wytworów pracy uczniowskiej i ich zaangażowanie w działania profilaktyczne;
- analizę dokumentów szkolnych, np. dzienniki, protokoły, plany pracy.

Powołany zostaje *Zespół ds. Ewaluacji Programu Wychowawczego*, którego koordynatorem jest pedagog szkolny. Ewaluacji podlega pięć obszarów programu. Z całości zostaje opracowany raport.